

DEBRECENI ÚJSÁG

Tek. Nemzeti Múzeumnak Budapest.
Pérménye.

Működés helyben: Előfizetés vidéken:
Egy hónap 2 P 50 f. Egy hónap 3 pengő
Egy év 7 P 50 f. Három hónap 9 pengő
Egyre szám 10 fillér, vasár- és ünnepnap 10 fillér.

Felolvasó szerkesztő és lapfelfelügyelő:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth ucca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnep utáni napot kivéve minden nap

Bethlen István miniszterelnök debreceni beszédében sorsdöntő kijelentéseket tett Magyarország bel- és külügyi politikájáról.

„Sohasem kötünk olyan garanciális szerződéseket, amelyek szentesítenék az igazságtalan határokat“. Ezekre a határookra csak börtönt lehet felépíteni, nem végleges békét. Nem mondhatunk le önként fajunk egyharmadáról. Szakszervezeti törvény, a hitbizományok reformja, új kamattörvény, banktörvény és a közigazgatás reformja a legközelebbi kormányzati teendők.

Debrecen, március 6.
Mozgalmas vasárnapja volt tegnap Debrecen városának. Akkor tartotta ugyanis beszámolóját Debrecen képviselője, Bethlen István gróf miniszterelnök. A beszámoló elé nagy várakozással tekintett nemcsak Debrecen város közönsége, hanem az egész magyar politikai világ, mint-hogy a miniszterelnök az utóbbi időben a közvéleményt foglalkoztató aktuális kérdésekről nem nyilatkozott.

Vasárnap délelőtt dr. Hedházy Zsigmond főispán Bethlen István gróf miniszterelnök tiszteletére világszereglit adott, amelyen megjelentek a városba érkezett notabilitások, valamint a város vezető férfiai. A világszereglit alatt

a miniszterelnököt felkereste az izraelita hitközség küldöttsége Fejér Ferenc ügyvéd vezetésével és kérték a miniszterelnöktől az egyházakozság alapszabályainak jóváhagyását és a debreceni zsidó reálgimnázium állami támogatását.

A miniszterelnök válaszában megígérte, hogy a kérést az illetékes faktorok elé juttatja. Ezután az Országos Tanítóegyesület küldöttsége tiszteltette a miniszterelnököt a küldöttség nevében Dobos Sándor elnök díszes okirattal nyújtott át, amelyben a miniszterelnököt az egyesület örökös tiszteletbeli dísztagjává választja.

Beszámoló az Arany Bikában.

Délelőtt 11 órakor az Arany Bika üdültérképében több ezer ember jelenlétében tartotta meg beszámolóját Bethlen István gróf.

— Nem fogok sokat beszélni a múltból — mondotta a miniszterelnök — inkább a jövőről, mert tudom, hogy választópolgárainkat inkább a jövő kérdése érdekli.

Mintán vizolta a kormány eddigi működését bejelentette, hogy törvényt alkotunk a valorizáció érdekében. Sajnos, nem mehetünk el odáig — mondotta — hogy az állami címleteket valorizáljuk, mert olyan megterhelése következett volna, ha az államkincstárnak, amit nem bírt volna el, és itten tekintetbe kellett venni azt is, hogy az államcímletek beváltása révén sok külföldinek is adni kellett volna a magyar pénzből, mivel sok címletnek külföldi a tulajdonosa. A magyar kormány nagyon szép munkát végzett a beruházási programja szerint, mert

ez utolsó négy évben nyolcszázmillió aranykoronát fordított beruházásokra. Ez példátlan teljesítmény, hiszen a háború előtt nagy Magyarország évente csak 100—150 milliót fordított beruházásokra.

A népjóléti miniszter — folytatta a miniszterelnök — megalkotta az új betegségi és balesetbiztosítási törvényt, amely modern alapokra van fektetve és gefincét fogja adni a jövőben is az állam szociális ténykedéseinek.

Az öregség és rokkantság esetére szóló biztosítási törvényt a napokban fogja a népjóléti miniszter a Ház elé terjeszteni. Ez áldása lesz az ipari munkásságnak, amely nem lesz kitéve a szegény öregség szenvedéseinek. Sok kórházat, szanatóriumot, tüdőbetegnek gondozót állítottunk fel, a gyermek- és csecsemővédelem terén is lépéseket tettünk, valamint a kislakások építése és az állami hitelek nyújtása bizonyítja a kormány gondoskodását.

— A közoktatásügyi miniszter egész sorát állította fel a tanyai iskoláknak. Fokozatos támogatásban részesítettük az egyházakat. A kereskedelmi miniszter egész sereg külföldi szerződést kötött. Folyamatban vannak tárgyalások Olaszor-

szággal és Jugoszláviával is. A Budapest villamosárammal való ellátásáról gondoskodunk, nagy összegeket adunk még ki a posta felszerelésére és a telefonközpontok modernizálására. A földművelésügyi miniszter is nagy összegeket boesít rendelkezésre, hogy a kiszáradt és a

Megszüntetem a pártharcokat, összefogtam az erőket — mondja Bethlen miniszterelnök.

— Az ellenzéki padokból — mondotta tovább a miniszterelnök — az utolsó napokban felémröppent a kiáltás, hogy a Bethlen-kormányt nem lehet megbuktatni azért, mert nincs mit tenni a helyébe. En azt hiszem, hogy

ez nem igaz. Ennek a nemzetnek mindig rendelkezésre állottak olyan férfiak s kellő időpontban, akik képesek voltak a szellemi és erkölcsi kvalifikáció alapján nagy és kielégítő szolgálatot tenni a nemzetnek. En ugy látom, hogy eddigi működésem alatt sikerült összefogni az erőket. Tanulmányosság erre, hogy megszűntek az éles pártharcok és a politikai ellentétek nem olyan élesek már, mint voltak. En a magam részéről ezt az egységet, amiért évek óta dolgoztam, nemcsak fentartani, de gyarapítani, erősíteni, a nemzet javára hasznosítani kötelességemnek tartom a jövőben is.

Ennek az egységnek érdekében szükség van arra, hogy szociális tevékenységünket jobban kiépítsük, hogy az ipari munkásság érdekében kívül a mezőgazdasági munkásság ügyével is fokozottabb mértékben törődjünk. — Állami kézbe kell venni a munkaközvetítést.

meg kell alkotni a szakszervezeti törvényt, amely megakadályozza a szakszervezeteknek politikai

felldhoz jutott emberek megélhetését biztosíthatassuk.

Megemlítette a miniszterelnök, hogy pótolta egy hiányt a törvénykönyvünkben akkor, amikor Kossuth Lajos halhatatlan emlékét törvénybe iktatták és március 15-ét nemzeti ünnepévé tették. E szavak

percekig tartó orkászertü teps-

térre való siklását és arra kényszeríti őket, hogy maradjanak csak meg a szociális kérdéseknél — Foglalkoznunk kell a legközelebbi jövőben, lehetőleg már az őszi ülésszakon, a hitbizományi intézmény reformjával,

meg kell gondolni az azoknak, akik a kapitalista rend piramisának tetejére jutottak, hogy szociális feladatok biztosítása elsősorban az ő érdekük és az a kormány, amely konzerválni akarja az ősi intézményekből azt, ami bevált, ezt a feladatot helyesen csak úgy tudja megoldani. Logyha ezen tevékenysége mellett nem zárkózik el a haladás elől. Ha ezt nem tessék, akkor a rosszal együtt feláldozná a jót is az esetleg uralomra kerülő radikális irányzatoknak, amely irányzatok csak azért, hogy népszerűségeket fokozzák, az elavult, a korhadtal együtt a beváltat és a jót is elpusztítani töreksznek.

— Elodázhatatlanná vált a közigazgatási reform is, hogy mentesítsük magunkat a bürokratikus eljárások koloncáitól és szükséges az állami adminisztráció reformja.

Bethlen István gróf beszédében kitért a hitelügyletekre s bejelentette, hogy a kormánynak szándékában van

új kamattörvényt és banktör-

vényt alkotni.
 hogy azok a kilengések, amelyek most észlelhetők a magyar termelés rovására, a jövőben megszüntethetők legyenek.

Sok nálunk a bank
 — ugymond — és ezek nagy kiadás-sal honyolják le az üzleteiket.
 Bethlen miniszterelnök ezután fel-tűnést keltő kijelentést tett.

Azt hiszem, elérkezett az ideje annak, hogy a kormánynak azt a kivételes hatalmát, amely bizonyos téren most is fennáll, megszüntessük és visszavezessük a nemzet közéletét a szabadságjogok terén legalább abba az állapotba, amelyben a háború előtt volt.

A KÜLPOLITIKAI HELYZET.

— Rövid szemlét kívánok adni a mási helyzetéről — mondja ezután a miniszterelnök. — Március 6-án ül össze Genfben a Népszövetség, hogy több fontos magyar problémáról tá-
 náskozzék, így

az erdélyi optánsperokról és a szentgotthárdi incidensről.

Mielőtt a cseh külügyminiszter Genf-be utazott volna, fontos nyilatkozatokat tett arról a viszonyról, amely az ő országa és a mi országunk között fennáll. Elérkezett tehát az ideje annak, hogy félreérthetetlenül foglalkozzunk ezekkel a kérdésekkel. A nemzet tudni akarja és tudnia kell, hogy hova vezetnek azok, akikre ve-zetését bízta, de

szükség van egy pár világos szó-ra a külföld felé is.

hogy tudják meg, hogy az általános béke érdekében mire számíthatnak Magyarországon, de mi az, amivel mindig szemben fogják találni a ma-gyar közvéleményt és a magyar kor-mánynál is. A múlt évben jelentős vál-tozás állott be Magyarország külpo-litikai helyzetében. A magyar pénzü-gyi és katonai ellenőrzés megszünte után szerződést kötöttünk Olaszor-szággal. Ezt a szerződést megelőző-
 leg

déli szomszédunkkal is tárgyal-tunk bizonyos jogi, gazdasági és pénzügyi kérdésekről közele-dést kerestünk, de a másfél évig húzódtat tárgyalások nem a mi hibánkból, eredményre nem ve-zettek.

— A nagyhatalmak előtt többször szóhakerült, hogy

a viszony Magyarország és a viszony Magyarország és szomszédai között nem mindig volt kielégítő.

De, hogy a viszony nem megfelelő, annak

nem mi vagyunk az okai.

Magyarországnak érdeke, hogy a jó viszonyt, a kedvező atmoszférát meg-teremtse, de ahhoz, hogy erre az utra ráléphessünk, szükséges az, hogy **a tulsó oldalon romolják le azo-
 kat a barrikádokat, melyeket mesterségesen emeltek.**

Ha mindezeket a barrikádokat le-rombolták volna, már meg lenne a kedvező atmoszféra, mely után vá-gyunk. A tulsó oldalról azonban azt vetik szemünkre, hogy mi irredenták vagyunk és a békerreviziót követeljük.

Heti befizetéses könyvecskék heti 50 fillértől a Kölcsonös Segélyző-Egyetnél már válthatók. 0-0 0-0

Az irredenta.

Bethlen erre a két pontra vonat-kozólag kijelentette, hogy a vádak alaptalanok, mert irredentának nem lehet nevezni azt a magyart, aki a magyar kultúrát akarja megvédeni és a magyar iskolába akarja küldeni gyermekeit, ellentét annak, hogy vagyont elkobozzák és idegen nem-zetiségbe sorozzák.

A békerreviziót is követelhetjük mi, hiszen erre jogcímünk van, maga a trianoni békeszerződés kimondja, hogy az esetleges igazságtalanságokat orvosolni kötelesség és a paragrafusokban benne van a határok kiigazítása is, ha azt a béke érdeke kívánja.

A nálunk szemben követelt po-litika nem egyéb, mint a cukor és a vissza politikája, melyet a gyermek-szobából ismerünk, amely mellett azonban egy évezredes nemzet csak mosollyal mehet el. Amíg ez a poli-tika meg nem szűnik, addig minden szép muzsika Locarnokról és hason-lókról nem egyéb, mint időelöltő szó. Márpedik kétségtelen, hogy a Duny medencének azon a pontján, amelyen a magyarok állanak, a béke a mai békeszerződések által, nincsen véglegesen biztosítva. Kétségtelen hogy aggodalomra ad okot az a hely-zet, melyben Középeurópa van.

Békésebb atmoszférára van szükség,

hogy azokat a nagyobb problémákat tárgyalhassuk és megoldhassuk, melyek nélkül a béke elképzelhet-
 len. Ma egész Európa a végleges békerend megteremtésén fáradozik. Nem akarunk több háborút, le kell szerelni! — mondják — de ezzel szemben én azt látom, hogy Európá-ban a nemzetközi politikának még Janus feje van. Janusnak egyik arca egy új békerend felé tekint, a má-sik arca pedig hátra néz, szövetség-
 esek felé. Ez a kétlakóság vissza-tükröződik az európai kabinetek po-litikájában is, mert míg az egyik ol-galon a békerend szövegét szövik nappal, éjszaka kibontják a béke szárait.

Trianon börtön.

A mai trianoni határok börtönt je-lentenek számunkra. Azt a magyar kormányt, amely új Trianont ima-alá, a kapufélfához szegeznek.

— Ami a szentgotthárdi incidenst illeti, az mindenre alkalmas, csak arra nem, hogy az atmoszférát ke-dvezővé tegye. Amikor a határon le-foglalták az öt vagon gépfegyvert, amelyet Olaszországban adtak fel Sátoraljajhelyre, a Népszövetség-hez jelentések érkeztek, amelyekben az a feltevés lapul meg, hogy Ma-gyarország fegyverkezik. Ez nem igaz, hiszen még az a harmincötzezer katonánk sincs úgy felfegyverkezve, ahogyan azt a békeszerződés meg-engedi. Alcímekkel külsőrszágból ide-kéldött fegyverszállítvánnyal nem lehet vádolni bennünket. Nekünk **nincs semmi eltitkolni valónk, tiltakozunk minden gyanúsítás ellen.**

Különbö képviselőink a Népszöve-t-ségben, ha majd odaállnak vádas-kodni ellenünk, megvédik igazunkat.

A miniszterelnök beszámoló beszé-dét perceként át tartó lelkes tapsok-kal és éljenzessel fogadták. Az ová-ció hosszú időn át tartott. A megje-lent nagyszámú közönség, amelynek

soraiban a huszonöt országgyűlési képviselőn kívül jelen voltak Szat-már, Szolnok, Abauj, Szabolcs vár-megyék főispánjai, Debrecen poli-tikai és társadalmi előkelőségei mel-lelt a polgárság és a munkásság kép-viselői is, hosszasan ünnepelték a kormányelnököt.

Hajdúvármegye tisztviselői kara meleg ünneplésben részesítette dr. Hadházy Zsigmond főispánt kormányzói kitüntetések alkalmából.

A közigazgatási bizottság ülésén is üdvözölték a főispánt magas kitün-tése alkalmából.

Dr. Hadházy Zsigmond főispánt abból az alkalomból, hogy a kor-mányzó a II. osztályu magyar ér-demkeresztel tüntette ki, Hajdu-vármegye tisztviselői kara bensősé-ges ünneplésben részesítette. Dr. Nábráczky Béla főjegyző vezetése-vel küldöttségileg tisztelgett a tiszt-viselői kar a főispán előtt s a tisztí-
 kar nevében dr. Nábráczky Béla üd-vözölte lelkes beszéddel a magas kitüntetésben részesült főispánt.

Az üdvözlésre Hadházy főispán meghatott szavakban válaszolt s hosszú ideig elbeszélgetett a tiszt-viselői kar tagjaival.

Debrecen város közigazgatási bi-zottsága hétfő délutáni ülésén szin-tén lelkes ünneplésben részesítette az elnöklő főispánt. Az ülés meg-nyitása után Steinfeld István bizott-sági tag napirend előtt szólt fel. Megemlékezett dr. Hadházy Zsig-mond főispán magas kitüntetéséről, amely a bizottság minden tagjának lelkét örömmel töltötte el. Kívánja, hogy a magas kitüntetést sokáig vi-selhesse a főispán és a törvényható-

ság érdekében álló áldásos működé-sét ez emberi kor legvégső határáig folytathassa.

A bizottság lelkesen ünnepelte az elnöklő főispánt, aki azonnal válaszolt. — A magas helyről jött kitünté-tés örömmel töltött el — mondotta — de az az elismerés, amelyet a közigazgatási bizottság innét nyilvá-nított, boldoggá tesz. Így abban a meggyőződésben lehetek, hogy ez a néhez és nézetem szerint eredmé-nyes munka, amelyet a magyar kor-mány megbízásából itt folytatok, legalább egy párányi mértékig hasz-nos a hazának és a törvényhozásnak. A kitüntetés nemcsak mint a múlt jutalmát, hanem egyszersmind a jövő zálogát tekintem, hogy bizgón szol-gálhassam a jövőben is a nemzet, haza és a törvényhatóság céljait.

— Ismételen köszönöm a köz-igazgatási bizottság elismerését és annak a reményemnek azok kifeje-zést, hogy a jövőben is birjam inémt kifejezett bizalmukat és nagyra-be-csülsüket.

Megkezdte ülésvezését a nemzetek szövetségének tanácsa.

Walkó külügyminiszterrel tárgyalásikat folytatott Chamberlain angol kül-ügyminiszter. — A szentgotthárdi ügyben még nem alakult ki egységes vélemény.

Budapest, márc. 5. Genfi jelentés szerint a népszövetségi tanács ma délelőtt 11 órakor ült össze. Először zárt ülést tartott, amelyen megállá-pították a napirendet, majd pedig több különböző érdekt tárgyaltak.

Genf, márc. 5. Negyed tízenegy-kor tartott a nemzetek szövetségé-nek tanácsa a nyilvános ülésre, a melynek során vita nélkül elfogadták a betejesztett jelentéseket. A leg-közlebbi ülést holnap délelőtt fél-tizenegykor tartja a tanács. Ma dél-után Walkó külügyminiszter több államférfivel folytat megbeszélést, elsősorban Chamberlain angol kül-ügyminiszterrel és Schuber birodalmi külügyi államtitkárral.

Budapest, márc. 5. Genfi jelentés szerint

Chamberlain angol külügymi-niszter elhatározta, hogy lemond a magyar-román konfliktushoz

vállalt előadói tisztjéről, ha nem jön a kétt állam között meg-egyezős létre.

London, márc. 5. A Manchester Guardian levelezőjének véleménye szerint

**a németek és olaszok azon lesz-
 nek, hogy a szentgotthárdi ügyet egy albizottsághoz való utá-sítással holt vágányra tereljék,**

de ha Anglia, vagy Franciaország régtörni akciót követelnének, a né-meteket és olaszok aligha fogják elle-nezni.

**Magyarország erőssége nem any-
 ryira szövetségében, hanem abban a tényben keresendő, hogy nehéz az ellene való eljáráschz alapul szolgáló szabályokat ia-lalni.**

**Olcsó, tartós
 iskolai harisnyák, bőr-
 és posztó kalapok
 MÁRTON GYULA
 és Fiánál.**

Olcsó kölcsönöket földekre és házakra
 tőkeamat törlesz-
 tések kölcsönöket
 nagyobb birtokokra és bérházakra gyorsan folyósítat
GROSZ IANN IGNAC Debrecen, Piac u. 63. sz.
 az udvarban. Telefon 9-43.

A debreceni egyetem táviratban üdvözölte a kormányzót jubileuma alkalmából.

Horthy Miklós kormányzót kormányzóságának nyolc esztendő évfordulóján Magyarország összes egyetemei hódolatteljes üdvözlésekkel halmozták el.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem tanácsa — vitéz nagybányai Horthy Miklós dr. kormányzó ur Öfömlétségéhez a következő üdvözlő iratot intézte:

Fömlétségű Kormányzó Ur!

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem tanácsának meg bizásából bátor vagyok mélységes tisztelettel és hódolattal tolmácsolni egyetemi tanácsunk és egész egyetemünk örömteljes üdvözlését és szerencsekívánatait Fömlétségű kormányzói tisztének nyolcadik ferdjulóján.

Nyolc esztendő emi hosszú idő egy nemzet életében, de nyolc esztendő kálvária-járás a trianoni

kereszt alatt, — felér sok, súlyos évtizeddel! E nehéz évek alatt Fömlétségűdön öszpontosult minden bizalmunk, ragaszkodásunk és szeretetünk s most, amikor nyolc év heroikus kötelességteljesítésének ünnepi fordulóján lelkünk minden hódolatával járunk Fömlétségűdél elé, hő imánk fel száll a magyarok Istenéhez, kérve őt: adjon Fömlétségűdnek egészséget, kitartást, koronázza boldogító sikerrel hazánk érdekében fáradozásait, hogy sorsüldözött magyar hazánk bizton eljövendő nagy ünnepén végre igazi meglegedés és béke sugározzék minden magyar ember arcán!

Hódoló tisztelettel maradtam Fömlétségűdnek alázatos szolgája.

Dr. Verzár Frigyes,
Rector Magnificus.

A mult heti egészségügyi razzian tiz kiürítendő lakást találtak.

A razzia második hetében 136 házat vizsgáltak felül.

A népjóléti miniszter ismeretes rendelete értelmében a városi tanács az előirt kívánalmaknak megfelelően végzi a lakások egészségügyi bejárását. A munkálatokat a kiküldött bizottság a mult héten is folytatta és az eredményről a hétfői tanácsülésen számolt be dr. Vass Károly tanácsnok.

Az elmúlt héten összesen 186 házat vizsgált meg a hatóság. A 186 házban 344 lakás volt. Ebből 178-at

megfelelőnek talált a hatóság, hatvanhárom átalakíthatónak véleményeztek, 93 lakás még átalakítva sem felel meg lakhatás céljaira, tiz lakást pedig az egészségre annyira ártalmasnak találtak, hogy azok a rendelet értelmében feltétlenül kiürítendők.

A bizottság különben munkájáról irásbeli jelentést fog tenni a tanácsnak.

A debreceni iparosok küldöttséggel keresték fel gróf Bethlen István miniszterelnököt.

Nem kézműves kamarára, hanem a gazdasági bajok orvoslására van szüksége az iparosságnak. A miniszterelnök megnyugtató megoldást helyezt kiállításba a küldöttségnek.

Debrecen országgyűlési képviselőnek, gróf Bethlen István miniszterelnöknek Debrecenben tartózkodását az iparosok vezetősége is felhasználta arra, hogy a kézműiparosok ezer bajáról, panaszáról közvetlenül tájékoztassa. Vasárnap délelött Varjassy Imre az Ipartestület elnöke, Tóth Lajos az Ipartestület alelnöke, Zelinger Ede a kereskedelmi és iparkamara ipari osztályának elnöke, valamint a kereskedelmi és iparkamara teljes elnöksége küldöttségben jelent meg a miniszterelnöknél s részletesen tájékoztatták őt a kisiparosok nehéz helyzetéről és sérelmeiről.

Legelőször a kézműves kamara került szóba. A kézmű és kisiparosság válságos helyzetben van, ennek az az okai vannak. Teljesen téves az a felfogás, hogy a kézműves

kamara felállítását segítene a kisiparosság. Nem új intézményre, hanem a kereseti és munkaalkalom növelésére van szükség. Debrecennek és a Tiszántulnak iparossága a kamarára kerületi ipartestületeinek kerületi gyűlésein ismételtlen egyhangulag foglalt állást a kézműves kamara terve ellen.

Még egy országos kézműves testület felállítását sem tartja szükségesnek.

s most megdöbbenéssel értesült arról, hogy az ugynevezett parlament kisipari blokk néhány tagja azt a kívánságot állította fel, hogy teljesen külön kell választani a kézműipa-

rosságot és külön iparkamarát kell felállítani.

A csaknem nyolc évtizede óta fennálló kereskedelmi és iparkamarák, mindenkor, mindent megtettek, amit csak egy törvényes érdekképviseleti szerv a kézműiparosság érdekében megethet. Ez magyarázza, hogy a kereskedelmi és iparkamarákat a köztudat egyszerűen és általánosan csak iparkamaráknak nevezi.

A kereskedelmi és iparkamarák költségeihez a kisiparosok ma alig egyharmadrészben járulnak s érdekeik szolgálatára mégis a külföldi kamarákkal egyenlő értékű intézmény működését kapja. Ha az iparosságot elválasztanák a mai kereskedelmi és iparkamaráktól, akkor az iparosságnak csak gyöngé, komoly érdekképviseleti munkát végezni nem tudó, „kézműves-kamarái” lenének. S ha azt akarná az iparosság, hogy komoly kamarái legyenek, akkor a mai kamarai illeték terhének többszörösét kellene vállalnia. Erre a közterhek alatt roskadozó kézműiparosság teljességgel képtelen. Nem olyan időkét él ma az iparosság, amikor új intézmények létesítésének luxusra lenne szüksége, hanem ellenkezőleg arra van szüksége, hogy a meglévő és bevált intézményei erősítsenek és fejlesszenek.

Szükség van ma arra, hogy a munkaalkalmak, kereseti lehetőségek szá-

porítottassanak, a kisipari hitelakció megfelelően kiszélesítést nyerjen s a kontárok mindenünnen felburjánzó visszaélései erőteljesen megakadályoztassék.

A küldöttség a kézműiparosság kívánságait egy memorandumban tömören összefoglalva, irásba is átnyújtotta a miniszterelnöknek.

Helyi jelentőségű kérelmet is terjesztett a küldöttség a miniszterelnök ur elé, így kérte a Postapalota építésének még ez évben való megkezdését s a Debrecenről délre eső vidék és helyiségeknek Debrecenhez kapcsolására alkalmas vasutvoalaknak megépítését.

Gróf Bethlen István miniszterelnök a küldöttséget nagyon szívesen fogadta s a küldöttség tagjaival hosszasan, csaknem háromnegyed órán keresztül közvetlen barátsággal elbeszélgetett. Megnyugtatta a küldöttség utján a kisiparosságot, hogy kívánságait és óhajait meleg szeretettel vette át s azoknak illetékes faktoroknál buzgó szoszólója lesz.

A kézműves kamarára vonatkozólag külön is kijelentette, hogy a kérdést behatólag megfontolás tárgyává teszi s az iparosság javára a meglévő több mint háromnegyedszázados érdemes multa visszatekintő kereskedelmi és iparkamarai intézmény egységének megóvásával tartja megcéladónak.

Bethlen miniszterelnök a banketten a zsidókérdésről nyilatkozott.

Szociális és gazdasági kérdésnek tekinti.

Délután 2 órakor 300 terítékes díszebéd volt az Arany-Bika szálló nagytermében. Az első pohárköszöntőt Hadházy-Zsigmond főispán mondotta a kormányzóra, akit a jelenlévők felállva, hosszasan ünnepeltek.

Bethlen István válaszában többek között ezeket mondta:

— Debrecen felkarolta és magasra emelte azt a zászlót, amelyet képviseltem és tömegekkel sorakozott a zászló alá. És ha kérdem, hogy mi a titka ennek a sikernek, ugy azt bizszem, nekem is részem van benne és pedig azért, mert

nem mint pártember jöttem Debrecenbe, hanem hanem mint egyszerű magyar ember, akinek mindenki számára van mondani-valója.

— A világháboru és a forradalmak után negy ellentétek voltak a magyar társadalomban. Ma óriási haladás van ezen a téren. Még a felekezeti nehézségek is szünőben vannak. Hiszen

a felekezeti ellentétek nem jellemükben rejlő dolgok.

— A magyar természet mindig türelmes volt, csak azt kívánta mindenkítől, hogy ismerjék el igazát.

Külföldről hurcoltatott be azonban az időkben a felekezeti viszály.

A forradalmak után egy erős antiszemita hullám is volt Magyarorszá-

gon. Ez reakció volt a háboru és a forradalom bizonyos jelenségeivel szemben.

— Hogy egy anekdotát említek, ugy jártunk el, mint az az őrmester, aki amikor szemlét tartott a rekruták fellett, felekezet szerint csoportosította őket, egyik helyre a római katolikusokat, a másikra a reformátusokat, a luteránusokat és a zsidókat állította.

— A végén egy ember maradt és azt kérdezte tőle, hogy miféle felekezetű.

— Ez azt válaszolta, hogy felekezetnélküli.

— Erre az őrmester azt felelte, hogy ad neki öt percet, válasszon magának felekezetet, mert különben beosztja a zsidók közé.

— Így jártunk mi el a kommunisztákkal és azokkal a forradalmi elemekkel, akik többé-kevésbbé felekezeti alapon állottak, besoroztuk őket a zsidók közé és együtt ütöttük őket.

— A kormány ezt a kérdést, mint szociális és gazdasági problémát kezeli.

de ellene szegül annak, hogy ebből felekezeti kérdést csinálnak.

— Nagyon haladtunk, de sokan azt mondják, hogy lassu tempó és külpolitikai téren céljainkat csak akkor érhetjük el, ha egyik napról a másikra sokkal demokratikusabb politikát inaugurálunk.

En a liberálistmust nem tekintem olyan türelmetlen válfajnak a politikában, hogy ne bocsátaná meg egy országnak azt, hogy a maga törvényei és organikus fej-

Moskovits József

uri szabó divatterme

Piac uca 41. sz.

Valódi angol szövetek állandóan dus választékban.

HALARO szívm halap
15 pengő
FELTÉTELÉN.

Goodos szülők a Kölesönös Segélyző Egylet takarékperejével lepik meg gyermekeiket. o—o

lódése alapján kíván haladni. Hat olyan türelmetlenek volnának azok, akik a külföldön magukat liberálisoknak nevezik, hogy nem bírák el azt, ha Magyarország nem az ő elvárásuk szerint, hanem a maga saját boldogulásának törvényei szerint él? Kérdem.

nem volt-e részünk már ilyen frázisokban a Károlyi-kormány idejében, nem ábrándultunk-e ki abból a gondolatból, hogy mások diktálnak nekünk és ne mi magunk jelöljük ki a célt és útemet, amelyben a célt elérni akarjuk.

Igenis haladni kell, mert a megállás egyértelmű a halállal. — Azonban minden haladás csak akkor egészséges és biztos, ha organikus alapokon áll. E nemzet törvényei a fejlődéstörvénye alapján épülnek fel. Nekünk ne írja senki elő, hogy hová, milyen útember és milyen gyorsan menjünk.

Mi is tudjuk, hogy haladnunk kell a kerral, de bízzák reánk

Kosztolányi Dezsőt lelkesen ünnepelték a debreceni Ady Társaság irodalmi estjén.

A magyar impresszionista irodalom egyik legkiválóbb alakja, Kosztolányi Dezső, a kiváló költő és műfordító, a debreceni Ady Endre Társaság meghívására Debrecenbe érkezett és a vasárnapi irodalmi esten mutatkozott be személyesen annak a közönségnek, amelyik értékes írásaitól már régóta ismeri és kedveli.

A ritka irodalmi esemény alkalmából elokelő közönség gyűlt össze a városi zeneiskola hangversenyteremben. Ott láttuk a Csokonai-Kör, a város kulturintézményeinek, az egyetem és a tanintézetek vezetőit.

Az irodalmi estet Ady Lajos tanterületi főigazgató bevezető szavai nyitották meg, amelyben ismertette az Ady Endre Társaság célját. Utána Paricsy Pál hegedű száma következett. Két klasszikus zeneművet adott elő kivételes művészi játékkal Szabó Endre zene tanár zongorakísérete mellett. Mindketten különösen Grieg egyik zenedarabjának előadásával arattak nagy sikert.

Kosztolányi Dezsőről, „a sokarcú, sokszínű, sok érzésű költő”-ről dr. Kardoss László tanár tartott rendkívül értékes előadást. Jellemezte azt az irodalmi irányt, amelyet Kosztolányi képvisel a magyar költészetben s fejtegetései során elmondta, hogy Kosztolányi leginkább impresszionis-

azt, hogy saját hitünk szerint boldoguljunk.

— A haladás nemcsak országos, hanem lokális is és a város közönségének kulturintézményei, gazdasági berendezése, egész felépítése megkívánja, hogy a kormány azokat támogatassa, elősegítse. Kérem, hogy bizalommal forduljanak hozzám, úgy mint eddig is azokban a kérdésekben, amelyek jogosultak, amelyek azt jelentik, hogy

Debrecen előre akar menni a maga útján, az én támogatásomra minden körülmények között számíthatnak.

A miniszterelnököt, aki a város fejlődésére és javára ültette pohárát, ismét lelkesen ünnepelték.

A díszében még számos felköszöntő hangzott el.

Utána a miniszterelnök visszatért a meghívásán levő lakosztályába, délután fél 6 órakor pedig feleségével, az országgyűlési képviselőék kíséretében visszatért a fővárosba

ti, de nem csak impresszionista, mert sokkal nagyobb térben mozog a költészet, hogy az impresszionizmus fogalmába bele tudnánk könszeríteni.

A nagy tetszéssel fogadott előadása után Kosztolányi Dezső lépett a lámpák elé, aki percekig nem tudott szöveg jutni a közönség helyes és szívvel jövő tapsai között. A „Történetek az uccáról” sorozatából a „Cédlánczotgató”-t, — a „Gazdag”-ot és a „Cyilkos”-t olvasta fel őtíási tetszés mellett. Élénk tapsokra ragadta a közönséget a világ népeinek egy szöval való jellemzésével is. A műsor későbbi részében verseiből olvasott fel Kosztolányi Dezső. A közönség minden egyes verse után tapsaival valóságos elhalmozta.

K. Voith Ilonka Lányi Viktor mezenésítésében Kosztolányi, versket énekelt Szabó Endre zongorakísérete mellett. Finom, iskolázott hangja és érzéssel teljes ének-előadás frenetikus hatást váltott ki. E. Irtakas Rózsa nagy siker mellett adott elő Kosztolányi: „Szegény kis gyermek panasza”-ból és a „Bus férfi panasza”-ból.

A fényesen sikerült irodalmi est után az Angol Királynő főhertermében szűkebbkörű társasvácsora volt.

Kálvin-téri műhelye mennyezetére felakasztotta magát egy debreceni szabómester.

Míg a műhelyben a halállal vívódott, addig az anyja a bezárt műhely ajtó előtt várakozott. — Betegsége miatt lett öngyilkos.

Hétfőn reggel 8 óra után Parti Imre 34 éves debreceni férfisabó, Hajó nece 16. szám alatti lakos, Kálvin-tér 3. szám alatti üzletében a mennyezetre felakasztotta magát.

Az öngyilkosságot 9 óra felé fedezték fel, de mire levágták a kötélről, már halott volt.

A szomszédos Molnár festvérek üzletéből azonnal értesítették a mentőket. Ugyanekart értesítették a közelben lakó Sauter Béla orvost is, aki szintén a helyszínre sietett. Megpróbálta az élesztgetést, de sikertelenül. Közben a mentők is kiérkeztek, azonban már nem akadt tenni valójuk.

Közben a rendőrséget értesítették az öngyilkosságról. Dr. Kubinyi Béla rendőrfelügyelő és dr. Széll Kálmán városi tisztiorvos szálltak ki a Kálvin-téri szabóműhelybe és lefolytatták a vizsgálatot.

Egy levelet találtak Parti Imrénél, amelyben azt írja anyjának, hogy állandó betegkedése miatt lett öngyilkos.

Erdekes tragikus véletlen, hogy Parti Imre anyja, az elkeseredett szabó hétéfő reggeli viselkedéséből rosszat sejtve, 8 órakor fia után ment az üzletbe. De a műhelyt zárva ta-

lálta s a redőnynek a szomszédok segítségével történt felfeszítése után tudott csak az anyja bejutni fia műhelyébe.

Az alatt az idő alatt tehát, amíg a fiatal szabómester bent az üzletben a halállal vívódott, anyja kint várakozott az uccán az üzlet előtt,

míg a redőnyt felfeszítették. Ha 5-10 perccel előbb sikerül a szomszédok behatolni az üzletbe, akkor még meglehetősen volna menteni az öngyilkost.

Báró Popper Emil halálos autókatasztrófája Békéscsaba mellett.

A báró maga vezette az autót, amely felborult. — Popper báró fejfel az uttestre zuhant és szörnyet halt.

Békéscsaba, márc. 5. Vasárnap délelőtti 11 órakor báró Popper Emil a Mária Terézia rend lovagja, arany sarkantyus vitéz, aki legutóbb a budapesti Blumenthal-féle olaj nagykereskedés vezérigényeként volt Békéscsabáról Dombegyházára indult utat, amelyet saját maga vezetett.

Csanádapáca község bejárójánál előzni akart egy másik autót, azonban a nagy porban nem vette észre a

keskeny utat s kb 80 km. sebességgel haladó autó az árokba zuhant, a honnan sikerült felvezetni az autót az országútra, de ekkor nekiment egy kőrakásnak.

A báró fejfel az uttestre zuhant, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy szörnyet halt.

A báró egyike volt azt osztrák-magyar monarchia legtöbb kitüntetésében részesült tisztjeinek.

Debrecenben is kísérleteznek a tüdővész elleni legújabb oltási módszerekkel.

Tüdős Kálmán tisztifőorvos részletes tájékoztatásai a Calmette-féle védőoltásokról. Debrecen egészségügyi viszonyai februárban.

Debrecen város közigazgatási bizottságának hétfő délutáni ülésén dr. Tüdős Kálmán egészségügyi főtanácsos, tisztifőorvos bejelentette jelentését Debrecen február havi egészségügyi viszonyairól.

A közegészségügyi viszonyok február hónapban az előző januárhoz képest javultak annyiban, hogy kevesebb volt a halálozás és így a természetes szaporodás 74-re ment. Némi rosszabbodás mutatkozik a fertőző betegségeknek, melyek közül némelyeknél csekély szaporodás volt tapasztalható. Bejelentett: ronesoló torokfájás 33, vérheny 23, kanyaró 22, szamráhurut 10, járv. fültőimrigyő 4, bárányhimlő 10, hasi hagymáz 10, gyermekágyi láz megbetegedés. Egyéb betegségek közül a légző szervek hurutos bántalmi fordultak elő — nagyobb számmal, elég enyhe lefolyással. Fel tűnően sok volt az öngyilkosság, nevezetesen 8, a mi az összes halálos eseteknek 5,59 százalékát tette ki, vagyis

minden 18 halott közül egy öngyilkos volt.

Ezen a szomorú jelenségeken csakis a közigazgatási helyzet javulása, de talán még inkább a megcsökkent erkölcsi erő visszaállása segíthet.

A használatban levő közutak és vízvezeték víze megfelelő volt. Az orvosi rendszet körében csak apróbb mulasztások tapasztalhattak.

A hónap folyamán a népjóléti és munkaügyi miniszter urnak egy rendete érkezett, mely a kertészek és telepek közegészségügyi állapotának megjavítási módjait foglalkozott. Az elrendelt előmunkálatok folyamatban vannak.

A Péterfia uccai temető környéke nagyon szemetes, részben azért is, mert a környéki lakók a házi szeme-

tet titokban oda hordják, a Homokkerti ovoda udvarán pedig személtartó nincs. Mindkét körülmény beje fentetett az I. fokú hatósághoz. A Keresztesi és Onossay uccán a nagy, híg sárral telt gödrök miatt a közlekedés majdnem lehetetlen. A hatósághoz ez is bejelentett.

A jelentéshez Fejér Ferenc bizottsági tag szöli hozzá. Érdeklődött a tisztifőorvostól, hogy a Calmette tüdővész elleni oltások ügyében felvetett kérdésekre kaphatna-e megnyugtató választ.

Dr. Tüdős Kálmán részletesen válaszolt a felvetett kérdésre és részletesen ismertette a tüdővész elleni védekezés módszereit és kísérleteket — Majd a Calmette-féle eljárást ismertette, amely abból áll, hogy eredetileg erős ható erejű szarvasmarha bacillusokat először 4 éven át, mikor pedig ez nem bizonyult elegendőnek, 13 éven át két heti időközökben 38 C fok hőnél tenyésztett és oltott át (Pas sage) és így sikerült olyan tenyésztet előállítani, mely tengeri nyulba, majomba és más állatokba beoltva azokat biztosította a tuberkolózis ellen úgy a laboratóriumi mesterséges fertőzés szemben, mint akkor, ha az állatok erősen fertőző környezetben éltek, vagy tartottak.

Calmette azt állítja, hogy az ő eljárása teljesen veszélytelen,

mert az ő anyaga, a BCG biztos mentességet szerez a nélkül, hogy bármely tuberkulózis elváltozást okozna. Tanítványa Wejll-Hallé és Turpin már 1921. óta folytatják vele az úrszülötték védő oltását, állítólag igen kedvező eredménnyel.

Szerezzünk tőle a kőlesznös Segélyző Ercsületét!

Az első tekintetre fényes eredményekkel szemben főképp német kutatók részéről több rendheltelen kifogás emeltetett. Nevezetesen: 1. Nincs világosan megállapítva, hogy az elhaltak közül mennyi volt a kétségtelen tuberkolózis és mennyi másnemű betegségek áldozata — 2. Nem áll az, hogy a BCG. egyáltalában semmi elváltozást nem okoz, mert pontos vizsgálatoknál a kísérleti állatokon apróbb göbösök képződtek. És csak olyan állatoknál állott be a mentesség, a melyeknél ez az elváltozás mutatkozott. Ha ez elmaradt, akkor az állat a későbbi igazi tuberkolózis fertőzésbe belepusztult. 3. Ahogy a vírus tenyésztést a Calmette eljárás által legyengítetteti, nincs semmi biztosíték arra, hogy neki megfelelő viszonyok között a BCG ismét virulens, tehát veszélyes tenyészetté ne változzék vissza.

Azonban mindezen kifogások mellett is úgy a német, mint más nemzetbeli kutatók nagyobb és tekintélyesebb része egyetért abban, hogy a BCG-vel való kezelés nagy jelentőségű lépés és további utánvizsgálatokra érdemes, de az általános gyakorlatban alkalmazni azt ma még időelőtti.

Az ellenőrző vizsgálatok és kísérletek ma már az egész tudományos világra folyamatosan vannak. Magyarországon Bókay, Korányi tanárok Klinikáján, Tóth István tanár eszesemő osztályán és Parassin tanár tüdőbeteg osztályán folynak ezek.

A napokban a mi egyetemünk is kapott tenyésztet s így a munka itt is megkezdhető lesz.

De ahhoz, hogy ez a kezelésmód általánossá tehető lehesen, még hosszabb idő, bizonyára több év szükséges.

Fejér Ferenc megnyugvással és köszönettel vette tudomásul a főorvos választást.

UJDONSÁGOK

Kulturdelután az Iparoskörben.

Szép számú közönség előtt folyt le vasárnap délután is az Iparoskör kulturdelutánja. Dr. Csáthy Dezső ügyvéd elmés és élvezetes előadásában ismertette és méltatta a takarékoság nemzetgazdasági jelentőségét. Csiki Mészáros Tibor jogszigorló remek zongorajátékáért, Erős Zoltán tanítóképzőszék szép szavaiatáért kapott sok-sok megérdemelt tapsot Nagy sikert aratott Nágel Henrikné pompás énekszámaival. Perkó Jucika pedig Gyula diák pompás versének elszavalásával, Ludmány Sándor szigorló orvos zajos és megérdemelt sikert aratott cigányzene kísérettel előadott magyar dalaival. Varga Gyula szigorló orvos, Csiki Mészáros Tibor és Lókody László magas színvonalú és komoly zenéi élvezetet szerző triója fejezte be az élvezetes kulturdelután.

JÜN NAPOLEON Abel Gance remekműve

JÜN KURTIZÁN John Barrymore és Dolores Costello.

Üzletáthelyezés!

22 év óta fennálló üzletemet áthelyeztem

Darabos ucca 3. sz. alá

Kollégium sarokkal szemben.

Zöld József

uridivat szabó.

A Déri-muzeum emlékkönyvébe elsőnek gróf Bethlen Margit írta be a nevét.

A Templomegyesület vezetőinek és a felekezeti nőegyletek elnökeinek részvételével díszebéd volt a főispánnál a miniszterelnöknek tiszteletére.

Amíg gróf Bethlen István miniszterelnök beszámolóját tartotta az Arany-Bika szálló dísztermében, felesége Bethlen Margit grófnő a főispánnal megtekintette a nagyerdei egyetemi telepet Csűrös Ferenc tanácsnok kalauzálást mellett és a Déri-muzeumot, amelynek

emlékkönyvébe elsőnek írta be a nevét.

Majd fölment a beszámolóra, ahol a közönség megpillantva a sarok pályolybái, lelkesen megéljeneztek.

Délben a főispán látta ebéden a miniszterelnök feleségét, amelyen a főispán családján kívül a Templomegyesület részéről: Dr. Baltazár Dezsőné, dr. Magoss Györgyné, ifj. Magoss Györgyné, Kocz Aurélné, Kray Sándorné, Balogh Istvánné, dr. Sálly Istvánné, Gyarmathy Istvánné, dr. Sálly Lajosné és P. Nagy

Zoltánné; a Mansz részéről Fráter Erzsébet díszelnök és a református nőegylet elnöknője, Csanak Józsefné, a Szent Erzsébet nőegylet, dr. Géressy Kálmánné, az Evangélikus Nőegylet és dr. Lóderer Miksáné, az Izraelita Nőegylet elnökei vettek részt.

Ebéd alatt a hölgyek kérésére Bethlen Margit grófnő egy bájos mesét olvasott fel, amely nagy tetszést aratott. Asztalbontás után a miniszterelnöknek a főispánné, Baltazár Dezsőné és ifj. Magoss Györgyné társaságában felment Pály József festő művész kiállítására. A szebbnél-szebb képekről a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott, különösen egy vadkecskát ábrázoló olajkép nyerte meg a tetszését. Majd elmentek a Nagytemplomba ájtatosságra.

A vitatkozók sörös pohárral beverték a fejét.

Véres eszmecsere egy Kisegyesi-uti kereszmbán.

Vasárnap este a Kisegyesi-uton az egyik kereszmbán néhány össze szédültek és csakhamar parázs verekedést rögtönöztek.

A verekedés hevében aztán az egyik vitatkozó egy vastag söröspoharat vágott Szilágyi Gábor 38 éves, régi téglavetőbeli lakos fejéhez úgy, hogy a fején több mély hasadás támadt.

A verekedőket az előtörtérendőrök választották szét. Szilágyi Gá-

bort pedig a mentők segélynyújtása után kiszállították a sebészeti klinikára.

Az ügyeletes orvos azonnal bevarta Szilágyi Gábor sebeit, majd a mentők alkására szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Az ellen a verekedő ellen, aki Szilágyi súlyos fejsérülését okozta, súlyos testisértés miatt bünvádi eljárás indult.

Betörték egy városi fogalmazó lakásába.

Dr. Szabó László városi fogalmazó vasárnap délután fél négy óra tájban feleségével együtt eltávozott a Honvéd temető ucca 6. szám alatti lakásából. Este 8 óra után érkeztek haza és ekkor meglöbözve látták, hogy a lakásuk ajtaja fel van feszítve. A bejáratnál ott találták az ást, amellyel a betörő kifeszítette az ajtót. Berontentek a szobába, világot gyújtottak és meglöbözve látták, hogy a szekrények tárva-nyitva, a szobában széthajigált ruhadarabok hevertek a földön. A betörők rengeteg fehérneműt vittek el a lakásból. A rendőrség a rejtélyes betörés ügyében megindította a nyomozást.

JÜN NAPOLEON Abel Gance remekműve

Keresztül ment rajta a szekere. — Mihály János 70 éves, Epreskert ucca 23. szám alatti lakos vasárnap reggel trágyával megrakott szekerevel a város felé igyekezett. Egy döceenőnél Mihály János az ülésről leesztott és a szekér kerekei alá esett. A

szekér teljes súlyával keresztül ment rajta és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők részeseítették első segélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára. A szerencsétlenség ügyében a esendőrség megindította a nyomozást.

JÜN NAPOLEON Abel Gance remekműve

A debreceni tanárképző vezetői. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreceni m. kir. középiskolai tanárképző-intézet elnökségének és igazgatótanácsának lemondását elfogadta. A miniszter a tanácsnak az 1925—26 tanévtől számitandó ötévi megbízatása hátralévő idejére a tanárképző intézet elnökévé útra dr. Parászthy egyetemi nyilvános rendes tanárt, igazgatótanácsának tagjaivá pedig dr. Szabó Dezső, dr. Mitrovics Gyula, dr. Láng Nándor, dr. Milekker Rezső egyetemi nyilvános rendes, dr. Hankiss János egyetemi nyilvános rendkívüli tanárt és Adv Lajos kir. tankerületi főigazgatót nevezte ki.

Aldott állapotban lévő nők és ifiak anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által rendszeres gyomor- és bélműködést érnek el. Az utabbi kori nőgyógyítás főképp vezetői a **Ferenc József** vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

JÜN GANGES KIRÁLYNŐJE Bernhard Goetzkével.

Póhl főkertész előadást tartott a fák gondozásáról. Póhl Ferenc városi főkertész vasárnap délután a nagy erdei városi kertészet telepén nagyszámú közönség jelenlétében ismeretterjesztő előadást tartott a fák ültetéséről, gondozásáról és a betegségek elleni védekezéséről. Előadását gyakorlatban is bemutatta. Majd a hallgatóság megtekintette a kertészet legutóbb berendezett hatalmas pálmaházát. Az ismeretterjesztő előadások sorozatában a jövő vasárnap a Bószörményi uti városi faiskolában tart előadást Póhl Ferenc főkertész a fásításról.

JÜN KURTIZÁN John Barrymore és Dolores Costello.

Hoór-Tempis Erzsébet ária és dal-estje. Ma este 8 órakor tartja a városi zeneiskola hangversenytermében Hoór-Tempis Erzsébet, a városi zeneiskola nagyképzetségi művész-tanárnője ebbe a szezonban első dal-estjét, most is nagy érdeklődés nyilvánult meg. Műsorán, tekintettel a Schubert centennáriusra, főképen Schubert dalok vannak fétveve. — Mind olyanok, amelyek tekintve Schubert romantikus, bájos költészetét, közel fekszenek lelkünkhez s mindannyiunknak kedvesek. A műsor többi számát modernnek: Debussy: Quilter Hegemann, P. Nagy Zoltán, Csanak Béla és Straus Richard delai képezik. A zongora kíséretet Szabó Emil városi zeneiskola nagyképzetségi tanára, a kiváló zongorista, zeneszerző látja el. Jegyek: 4, 3, 2 és 1 pengős árban a Mólusban és a zeneiskola titkári hivatalában kaphatók.

JÜN GANGES KIRÁLYNŐJE Bernhard Goetzkével.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jó barátok, nemkülönben a eszmadia ipartársulat mélyen tisztelt tagjai, kik felejtethetetlen jó férjem, illetve édesapám temetésén megjelenésükkel s vigasztaló szavaikkal mély fájdalomkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. Debrecen, 1928. márc. 5. özv. Szabó Lajosné és gyermekei.

Az Apafája erdőben hat hold cserjés teljesen leógett. A Debrecen közeli Apafája erdőben vasárnap délután hatalmas tűz pusztított. Eddig még ismeretlen okokból az erdőnek a vasuti töltés közelében húzódo része kigyuladt és a tűz olyan gyorsan terjedt, hogy mire a tűzoltóság Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok vezetésével Debrecenből kivonult, már 6 hold cserjés erdő teljesen a lángok martaléka lett. Az erdő a város tulajdonát képezi. A kár igen jelentékeny.

JÜN KURTIZÁN John Barrymore és Dolores Costello.

Csopó-ucca 67

Bálint József

asztalos

ajánlja saját **butorait.**

készítési ...

Értesitem

a mélyen tisztelt közönséget, hogy a Piac ucca 44. szám alatt 10 éve fennálló bőrdőds műhelyemet

Piac ucca 44. szám alá (Passage) helyeztem át.

Tisztelettel:

FEUERMANN BERNÁT,

bőrdőds mester.

Harmónium avatás a Homokkertben.

Lélekemelő szép ünnepély színelve volt a homokkerti ref. imaház vasárnap délután. A gyülekezet áldozatkészségéből és a presbitérium segítségével vásárolt harmóniumot avatták fel a gyülekezet tagjainak nagyszámmal megjelent részvételével. A homokkerti reformátusok közel negyedszázad óta áhítozzák a templom építését, de az évről-évre halasztódik s így néhányszor más mód, mint a belső hitéletet erősíteni. Ezt a célt szolgálja a harmónium vétele is, valamint a télen alakított mintegy 120 tagot számláló biblia kör, melynek vezetője Nagy Sándor felkész.

Közének után Kálmán Sándor negyed éves hittanhallgató megható írást mondott. Nagy István belmészisziói lelkész mély tartalma és a hitélet erősítésére irányuló prédikációja nagy hatást váltott ki a hallgatóságban. Tóth Erzsike urleány zenei növendék hazafias éneket adott elő kellemes szoprán hangon. Fábrián István negyed éves tanítóképzészes harmónium kísérője mellett; ugyancsak Fábrián István az újonnan szerzett harmóniumon egy szindarabot játszott le olyan szakavatottsággal, amely dícséretre válik az ország minta-iskoláinak, a debreceni ref. tanítóképzésének. Barcza József lelkész szavaltat Szundi Bélának a magyar református egyház küzdelmes korszakából merített felolvasását élénk figyelemmel hallgatták a jelenlévők. Ima és záróének után lélekben megerősödve távoztak el a hívek az ünnepélyről. K. Gy.

Megválasztják a mezőgazdasági bizottság tagjait.

A földművelésügyi miniszteri rendelet alapján a városi mezőgazdasági bizottsági tagok választása f. év március hó 10. napján, szombaton délelőtt 9 óratól délután 4 óráig tartó időben a városháza közgyűlési termében.

Választandó 20 rendes és 20 pótag, vagyis az 5 választói csoport mindgyikéből 4 rendes és 4 pótag. A választás nyilvános, de ha valamelyik csoportba tartozó választók egytizedrésze kívánja; abban a csoportban a választás titkos. A választás vezetésével dr. Vass Károly városi tanácsnok bízott meg.

Választói jogosultságukat azok gyv. korolhatják, akik a városi mezőgazdasági bizottsági tagok választására jogosultak névjegyzékbe a f. hó 9-éig a városi kiadóhivatalban (Városháza földszint) a hivatalos órák alatt (8-2-ig) megtekinthetők.

Megválasztottaknak tekintendők azok, akik az egyes csoportokba sorozott választók legtöbb szavazatát kapták.

Halló! Itt a tavasz!

Siessen udvarát is parkiroztatni, — mert most a legelősebb kert rendezést, parkirozást és minden kert művészeti munkát izlésesen és mindenkinél olcsóbban készít.

SZEGEDI KERTÉPIVŐ

Telep: KISHEGYESI-UT 30 SZÁM.

Telefon: 12-32.

Padlólakk

Magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsó árban kapható

STERN

festéküzletében, PIAC UCCA 10. (Bikával szemben.)

SPORT

A Booskay hallatlan balszerencséjével és nagy taktikai hibáért ismét kikapott.

Kispest—Booskay 3:2 (0:2).

Három mérkőzést veszített el egymás után a Booskay csapata, de a három közül a legszerencsétlenebb a Kispesttől szenvedett vereség. Két góllal vezetett már a debreceni csapat s mégis kiesavarta ellenfele kezéből a győzelmet. Tagadhatatlan, hogy ezuttal nagy balszerencse kísérte a Booskay akciót, de mindez nem menti azt a szörnyű hibát, hogy egy csak nem megnyert mérkőzést könnyelműen kiengedett a kezéből. Ez azt mutatja, hogy teljesen elvesztette az önbizalmát a csapat és az összerűség még mindig hiányzik játékaiból.

Kapkodó játékkal kezdődik a küzdelem. A debreceniek váratlanul jó játékokat produkálnak. A 7. percben Vincze passzát Mertin góllá értékesíti: 0:1. A 9. percben a kiugró Mertint Wégnér elfaultolja: 11-es! Molnár be helyezi: 0:2.

A II. félidő 17. percében Czétényi átvágott labdáját Senkey II. a helyére juttatja. 1:2.

A 34. percben Senkey II. kornerét Mátéffy befejezi: 2:2. Dudás felpályá

ról lött szabadrugását a II. percben Farkas kiüti Juhász elé, a labda Mátéffy elé kerül, aki belövi a győztes gólt: 3:2. Semler mér egy kapufát lött.

Ferencváros—Ujpest 1:1 (0:0). A vezető gólt Ujpest szerzi meg. Borsányi szabadrugásából Auer P. Szabóhoz fejel, aki ezután Amsell kezei között a hálóba juttatja a labdát. — 16 perccel később egyenlít a Ferencváros Kohut védhetetlen fejes góljával.

III. ker. FC—Attila 3:0 (2:0). Góllövők: Lengyel, Konyor (2).

Hungária—Budai 33 7:0 (3:0). Góllövők: Beller (öngól), Hirzer (2), — Skvarek (2), Braun és Komrád.

Sabária—Bástya 2:1 (1:0). Góllövők: Holzbauer (2)—Höss.

Nemzeti—Vasas 4:3 (0:1). A Vasas már 3:0-ra vezetett, de elszakodott csapata ellen mégis kiverekedte a Nemzeti a győzelmet. Góllövők: Kautzky (2), Volentik, Bihámi—Jelinek, Szentmiklósi, Grünfeld.

JÖN GANGES KIRALYNŐJE Bernhard Goetzkével.

A villanyzerelő szakosztály társasvacsorája. A debreceni villanyzerelő szakosztály szombaton este az Angol Királynő külön termében 100 teretkes kitünően sikerült társas vacsorát rendezett. A megjelentek a vacsora után még a késői órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

IPARÜGYEK.

A nőiszabó szakosztály ma este 9 órakor tartja tisztújító közgyűlését az Ipartestületben, amelyre ezúton is meghívja a tagokat.

Az asztalos, hangszerész, kaptafakészítő szakosztály e hó 10-én, szombaton este 7 órakor tartja tisztújító közgyűlését az Ipartestületben. Miután ezen a közgyűlésen több igen fontos ügy is napirendre kerül, saját érdekében kérjük tagjainkat a feltétlen és pontos megjelenésre. A szakosztály elnöksége.

MEGHIVÓ

KOMLÓS GÉZA

NŐI FELÖLTŐ MODELHAZA

meghívja a Hölgyközönséget

MÁRCIUS HÓ 3-ÁN BEZDŐDŐ

Nagy Tavaszi Divatbemutatójára.

Modellháza megnagyobbítva áthelyezve PIAC UCCA 42. sz. alá, ahol a legdusabb választékban, feltűnő olcsó árban áll a vevőközönség rendelkezésére.

KOMLÓS GÉZA, DEBRECZEN, PIAC 42

SZÍNHÁZ

M Ű S O R:

Kedden bérletszünet. fél 9 órakor. Az utolsó bölény. Csak felnőtteknek.

FOLT, AMELY TISZTIT.

Echegaray híres drámáját ültette fel tegnap a Csokonai színház. E dráma még abból az időből keltezi nagy sikerét, mikor a színházi közönség komoly édeklőléssel viseltetett a prózai művek iránt. Ez az érdeklődés azóta fájdalmasan megcsappant s éppen ezért örömmel szemléltük a tegnapi majdnem táblás írázat. Az érdeklődést meg is érdeplé Echegaray, mert ha tárgya és eszközei ma már több tekintetben avultnak tetszenek is, a dráma izgalmas eseménye, ügyes szerkesztése és erkölcsi konkluziója nemesebb értékeket képviselnek.

De érdemessé tette a felújítást az a lehetőség is, melyet több jeles színművésznök tehetségének ragyogtatására nyújtott a kitünő előadás. Első helyen Halasi Mariskát illeti az elismerő szó, aki Mathilde igazi drámai alakját erőteljes jellemzéssel formálta meg. Az a sok meghasonlás, fájdalom és összetörés, mely végül gyilkoló tört ad a leány kezébe, tragikus feszültséggel terhes impulzív erővel nyert kifejezést Halasi nemes művészetében. Forgács a keveset-mendő szerepet mély értelművé tette, Herman Mancsi nagyszerűen technikai, bár gyakran a komolyság rovására, László lelkiileg legjobban elhelyezkedik a régi iskola által kiszabott keretekben. Kondrát Ilona tehetsége nyilvánvaló, de sokszor a vizitálki komikum határát surolja. Jó volt kisebb szerepében Rajz. A rendezés jó volt. Sz.

A színházi iroda hírei:

Holnap, szerdán és csütörtökön délután 3 órakor: Folt, amely tisztit. (Ifjúsági előadás.) Folt, amely tisztit idegfejlesztő, érdekes dráma Halasi Mariska, Herman Mancsi, Kondrát Ilona, Forgács, Rajz Feri, László Gyula, Virágháthy közreműködésével. Forgács nagyszerű rendezésében. Folt, amely tisztit — évek óta nem szerepelt a Csokonai Színház műsorán.

Ma, kedden kivételesen fél 9 órával kezdettel utoljára: **Az utolsó bölény,** kacagató francia pikáns darab 3 felvonásban. Két szufolt ház társolt és kacagott az utolsó bölény előadásának, melynek főszereplői: Herman Mancsi (Szerető), Bárdy Tóty (Genevieve). — Szathmárv Margit (Menyasszony), Halasiné (Süket nővér), Forgács (Gróf), Rajz Ferenc (Törzsönök), Szigethy Bandi (Inas) Szigeti Jenő (Após).

Ifjúsági előadások — holnap és

Megérkeztek!

Unghváry József ceglédi kertészetéből a legszebb

gyümölcsfák.

Vásárolhatók: Bethlen u. 5. számú háznál.

csütörtökön 3 órakor: **Folt, amely tisztít.** (Dráma.)

Halnap, szerdán B) bérletben. — Pénteken C) bérletben: **Az ördög.** Molnár Ferenc világhírű vígjátéka. Cmszereplő: Forgács Sándor, Forgács Sándor, aki Kolozsvárott majdnem százszor kreálta Az ördög címszerepét, szerdán és pénteken mutatja be a debreceni közönségnek a paródés alakítását. Halasi Mariska — az asszonyt játsza Az ördög-ben. Rajz Ferenc — a festő Az ördög-ben. Herman Mancsi — Selvem Cinka Az ördög-ben. Bárdy Teréz — Szemtelen Elza Az ördög-ben. Szigeti Jenő — a férj Az ördög-ben.

Nászéjszaka — csütörtökön este bérletszünetben. Nászéjszaka eddig táblás házakat venzott. Igyekezzék még ma jegyről gondoskodni, ellen esetben nem jut helyhez. Tinnár Il. Ferenczy Marian, Torma Gusztáv, Antik, Rajz Ferenc, Szigeti Jenő a Nászéjszaka szereplői.

MOZGÓ-SZINHAZAK:
VIGSZINHAZ

Vig-est!
Laura La Plante a főszerepben:
A NAGY ÁGYU
(PÉNZ ÁLL A HÁZHOZ)
vigjáték 6 felvonásban.

Megelőzi:
KISASSZONY FIZETEK!
vigjáték 7 felvonásban.
A főszerepben: **Werner Fuetterer.**

APOLLÓ
AZ ÁRTATLAN DONJUAN
vig bonyodalma az életből 8 felv.
A főszerepekben: **Clara Bow** és **Eddie Cantor.**

Megelőzi:
CARACAN
(CALIFORNIA)
történet California szabadságharcából 7 felvonásban.

Jönnek: Tűzbrigád Mav Mc. Avoy és Charles Ray. — Konfliktus Reginald Denny. — Offenziva, a központi hatalmak Big Paradja, Dagny Serves és Igo Sym. — Sport és flört Ebe Daniels és James Hall.

RADIÓ

KEDDI MŰSOR

9.30: Hírek, közgazdaság.
11: Ultrafon-hangverseny.
12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság.
1: Időjárás- és vizállásjelentés.
3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak.

Szenzációs olcsó butorvásár

Hálók-, ebédlők-, hencserek és matracokból

Bálint Sándor műbutorasztalosnál

KOSSUTH UCCA 5. SZÁM.

GAMBRINUS ÁTJARÓNAL.

Az állami intézet ojtóanyagait és szérumait használjuk, mert olcsók és megbízhatóak!!

Állandóan raktáron vannak: Lépfene, sertésorbánc, mirigykór, paratifusz Baromfikolera szérumok és ugyancsak Phylaxia sertéspestis széruma is mindig friss állapotban beszerezhető a lerakatnál.

Grósz Nagy Ferenc

„Aranyegyszervu” gyógyszerárában DEBRECEN (SZINHÁZ MELLETT).

4. Teórekne Arányi Mária előadása. „Asszonyok tanácsadója”.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, muzik műsora.
5: Szószótató zene. Zenekari hangverseny.
6.15: Iszettudományi előadás. Dr. Gaál... an egy. m. tanár: „Az ember és a mai törpe emberfajok”.
7: Rádióamatőrpósta.
7.45: Goethe-Heine-est. Zongorán kísér: Polgár Tibor.
9: Hangverseny.
10.25: Pontos időjelzés, hírek. Utána a Britannia-nagyszálló étterméből Fertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

NYILT-TÉR*

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy kelmefestő és vegytisztító nagyüzemem ui onnan épült vegytisztítóval és gőzmosóval kibővítve modern új gépekkel felszerelve Péterfia u. 30. számú házamnál, főüzletemet pedig Szent Anna u. 2. sz. alatt folyó hó 10-én megnyitóm.

Kifogástalan munkáról és szolid árakról n. b. megbízóimat már előre is biztosítom, mivel a régi jóhírnevem fentartása lesz főtelevészem.

A nagyérdemű közönség n. b. pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel:
Koncz József,
kelmefestő.

6506—1928. II.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város házselyrendezési ügyében hozott s a megváltott ingatlanok ellenértékének megállapítására vonatkozó ad. 2566—1928. OFB. számú ítéletet a városi tanács folyó hó március hó 6-ától kezdve 15 napra a városi kiadóhivatalban (Városháza földszin 9.) közszemlére tette.

Az ítélet ellen a kihirdetéstől számított 30 napon belül az Országos Földbirtokrendező Birósághoz Budapest Markó uca 16. felebbezással lehet élni.

Debrecen, 1928. év március hó 5.

A városi tanács.

Vásárok jegyzéke.

Március 6 Allat- és kirakodóvásár: Beled, Gyömöre, Kadarkút (sertésvásár bizonytalan), Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Sátoraljaújhely. — Kirakodóvásár: **Bonyhád.**

Március 7 Allat- és kirakodóvásár. Aika, Bük, Kaposvár, Kunhegyes, Miskolc, Monostól, Nvirbogdány, Sárospatak, Tapolca. — Allatvásár: **Dömsöd.**

Március 8 Allat- és kirakodóvásár. Bodvaszilas, Jánk, Jásztelek, Kecskemet — Kirakodóvásár: **Dömsöd.**

Selyem nyakkendő

2.40 pengőtől **Feketénél.**

CSARNOK

A gyáva.

Elbeszélés.

Írta: **id. Simon István.**

— No szép szerencse!
— Micsoda? Már velem is így bántak?

— Bo-bo-bocsánat! Én nagyon örülök annak, hogy magát, kedves Piroška, újra láthatom, csak azt nem tartom szerencsének, amit hallanom kellett. Ej, ej, nekem hát azért kell bünhödnöm, hogy túlmerészen léptem fel? Mert így mondta ugy-e?

— Így mondtam, de nem így kellett volna mondanom. Visszavonom. Maga nem túlmerészen, hanem félmerészen jött el.

— Ezt újra nem értem.
— Szerencsétlen! Hát nem tanult maga semmit a szabin nők elrablásáról?

Ebben a pillanatban világosság kezdett derengeni az agyamban. Hát persze, hogy gyáva voltam! Az volt a hősi dolog, amit a római férfiak cselekedtek, mikor megoldották a nőszükséglet problémáját — merészen, bravurosán. Ezt kellett volna tennem, ezt mulasztottam el!

Ilyen gondolatok cikáztak át az agyamon s egyúttal már is éreztem azt a kellemes zsborgást az ujjaimban, amit a római férfiak éreztek, mikor a szabin hölgyeket felmorkolták és elcipelték.

— No várj, csak Matild, ha gyáva voltam, leszék én még hős is! — fűztem tovább a gondolataimat s erősen feltettem magamban, hogy nagyon rövid idő múlva mint hős csapok le Matildra.

Persze ezeket a gondolataimat megtartottam magamnak, nem fejeztem ki Piroška előtt. Csak megköszöntem neki a szives közlését. Ő elégedetten mosolygott, mert megsejtette, hogy milyen elhatározás feszíti a koponyámat. Aztán erősen a szemembe nézett és azt kérdezte tőlem, hogy hol van most Matild.

— Hát maga nem tudja? — ezzel a kérdéssel feleltem a kérdésére.

— Nem én, mondta. Közel egy év óta nem tudok róla semmit. Nem irt nekem egy sort sem. Talán nem is tudta, hogy engem hova vittek. Mert az én elutazásom hirtelen és váratlanul történt. Más sem irt nekem Matildról semmit. Igazán fogalmam sincs róla, hogy hol van és mi lett vele.

Megmondtam aztán neki, hogy tudomásom szerint Bálványos-fürdőn tartózkodik.

— Csak nem?... szölt Piroška gyorsan, aztán lezárta a mutatóujjával az ajkait, mint aki megbánta, hogy ennyit is mondott.

Faggattam, hogy mi az, amit elhallgatott, de nem lehetett belőle kivenni semmit. Gyors elhatározással bacsut vett tőle és ellibeggett. Ki akartam kísérni az állomásra, de nem engedte.

Hát én meg hazamentem, fujva, prüszkölve, mint valami tuffutott lokomotív.

A legjobbkor érkeztem a lakásomra, mert pár perccel később a régen várt pénzespostás jött mosolygva, mondván: „Pérez áll a házhoz!”

— Ez kell nekem, nem a dolog, mondtam és felmarkoltam azt a kis

pénzmagot, amit olyan nehezen és régóta vártam.

— No most már mehetek Matild után. Nem utána: érte! — gondoltam magamban és az örömtől nem tudtam hova lenni.

Másnap csakugyan elindultam. Huszonnégy óra múlva Kézdivásárhelyen voltam. Oda azért mentem előbb, mert megtudtam, hogy Debrecenből pár napja egy nagy társaság utazott oda s a társaság tagjai között nekem több ismerősöm van. — Csakhamar megtaláltam ezt a társaságot: Éppen a Szent-Anna-tavához készültek kirándulni. Mi természetesebb, mint hogy hozzájuk csatlakoztam, mert bizonyosra vettem, hogy Matildot én fogom megtalálni. A kiránduló társaság fele hölgy volt.

Kocsikkal indultunk utnak. Szébb utat ennél nem tettem soha. Erdély legszebb vidéke ez. Mellettünk maradtak el a meredek hegy tetején Bálványosvár komoran hallgató romjai. A romok közt egy omladvány clyan, mintha egy hanyattfekvő hunn vitéz mutatna ott fel másfélezer évvel ezelőtt megmaradt ujjaival a Haddak útja felé, hogy onnan vigyázzanak a Székelyföldre és onnan szálljon le segítség a védelmére, ha kell. Gyönyörű hegyek sorakoznak ott egymás mellé, zöldlombu fákkal szépen benöve vagy pompás gyepszőnyegekkel ökeskedve, amelyeken a legelésző tehének a kocsitúról nézve csak kis bárányoknak látszanak.

Nem sok idő múlva Bálványos-fürdőhöz érkezünk. Nagy emeletes épület emelkedik itt, pompás melléképületekkel körülvéve. Itt meglátom a társaságot. Fu nem pihentem, hanem felkutattam a fürdőtelep minden épületét, mert tudtam, hogy itt lakik Matild. Itt is lákott, de nem volt ott. Azon a néven ugyan, amelyen én kerestem, nem volt bejelentve s így a fürdő személyzetéből nem tudott róla senki semmit. Mindegy, valójában ott lakott. Hanem hát vasárnap volt. Olyankor onnan a fürdőközönség legnagyobb része el szokott menni a Szent-Anna-tavához s ott tölti a napot. Meg voltam róla győződve, hogy Matild is ott van. Alig vártam, hogy odajussak. De közben még fel kellett keresnünk a Büdös-barlangot is a Büdös-hegy belsejében. Az Isten verte volna meg azokat a jószagu programmesinálókat! Hát nem többet érne ennél egy illatos leányvicsók? — gondoltam magamban. No csak várjunk! Előbb még meg kell ismernünk a barlang belsejét, amely most mintegy 12 méter hosszú keskeny szobává van átalakítva. Hátul vasrácsos üvegtelen ablaka van, amelyen még nem nézett ki, vagy be, vagy le az sem, aki oda tette. Nem nézésre való.

Ezen keresztül kavarog fel a kénes gőzökkel kevert szénasav a föld mélyéből, az alvilágból. Ez a hideg helál meleg lehellete, amelyből elég egy szippantás. A barlang két oldal-fala mellett hosszú falócák vannak. Ezeket üldögélnek a látogatók.

(Folyt. köv.)

APRO HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Kicsiny asszony
jeligére levél van a kiadóhivatalban. 2398

AJÁNLAT

Hirdetmény.
A Kovács-féle alapítványra felvezetek 20—25 élv református vallásu fiu és leány arva-gyermekek, akik 6—11 évesek. Jelentkezés nálam a hivatalos órák alatt. Kiss Kálmán közvélem. Csapó ucca 19. 2303

Kölcsönök
folyósít házakra, föld-ekre és betétekre magas kamatot ad. Gazdák Bankja. Kossuth ucca. 2402

Kiadó
egy szoba azonnal tudakozódnál Bathványú u. 1. házmesternél. 2403

Bejárónő
alkalmazást nyerhet Káivín-tér 2. szám, uccai épület, emelet. 2299

Kertészet
üvegházal, nagy helyiséggel azonnal kiadó Széchenyi út 4. 2297

Üzletelhelyiség
nagyobb-kisebb egyben kiadó — Portale eladó. Hunyadi ucca 12. szám. 2337

Ugórká
házi legkésőbb, vizes káplóia 80 fillér, viszont eladónak árendamérv Kossuth ucca 55. fűszer üzlet. 2333

Kosztümök
akbátok, francia ruhák készítettéset olcsón vállalom. Szabai tanítók — Barna Julia Varza ucca 6. szám. 2370

Földhirtokokra
5 oldtól, holdanként 700 pengőig becsfés nélkül, 35 évi amortizációra, 7 és fél százalékos kamattalapon, az ország legnagyobb pénzintézeténél 5 nap alatt gyors felvétel! **Házakra** 5—10 évig terjedő átmeneti kölcsönök — Kísári hitelket váltóra 12 százalékosra szerzünk. **Váltóhiteit** folyósításunk magánpénzből legfeljebb 1 évi időtartamra heti kamatra, hitelkéses keskedőknek, ház tulajdonosoknak és információkérés tisztviselőknél, magánosoknál **Ekszerfedezetre** az érték 80 százalékáig azonnal folyósításunk. — **„New-York” Hiteliroda** Budapest, VI. Podmaniczky ucca 29. v. fűsz. helyeg beküldendő. 196

Nyaralni
skaróknak is kiadó Erdősor második uccában butorozott modern szoba. Telefon 174. 2267

FESTESSE SZÍNEHAGYOTT RUHÁIT WACHÁNÁL SIMONFFY U. 55.

Paplant
varrni házhoz megyek Cimet „Paplan” jeligére a kiadóba kérem leadni. 2313

Kiadó
egy üzlet és egy timár möhelyhelviség. Árpádtér 26. 2325

Tengeri
morzsolást motoros gépre utánvosan vállal Pálfi Gyula. Klapka ucca 14. 2310

Törlesztés
és váltó kölcsönt legolcsóbb kamattal mellett hosszú és rövidlejárattal gyorsan folyósít — Bleier Imre Bankháza Piac ucca 77. kapu bejáratnál szemben

Három hold
föld kiadó Bellegel 26. Értelkezni uccanott. 2350

Takaréktűzhelyek
leggyorsabbból leadit, szélesebb készlet kapható Lakatosstanulónak fiu felvétetik. Kandia ucca 15. 2356

Kiadó
szőlő és gyümölcsös — konvhakertészetre is alkalmos területet. Borszeményi út 42. 195

Sajáttermésű
ő és uhor literenként kapható — Pénteknél. Kizvyó ucca 43. sz. 2386

Különbejárata
uccai butorozott szoba kiadó, esetleg kocsittal. Rákóczi ucca 24-b). 2301

Kiadó
ezennal egész udvarral és gyümölcsösselel ser-tés tartással egy szoba konvha butorral vagy anélkül. Patai ucca 7. Bövebbet az 5. sz. alatt. 2241

Építkezéshez
használatos barakkból lebontott gerenda faanyag olcsón kapható. Déli sor 17. sz. Mezőgazdasági géngvár mellett. 2247

Sírrácsokat
egyszer és díszes kivitelűt keritek, javítását vállalom. Széchenyi ucca 6. Lakatosmester 2387

Zálogház
Hunyadi ucca 14. folyósít kölcsönöket — mindenféle értékekre a megállapított minimális kamattal. 199

Szabai tanítók!
kiszolgálásáért is. — Bentlakó nálam lakhat Női ruhát és fehérneműt utánvosan készítik. Szent Anna ucca 33. szám. x

Bolthelyiség
Kiadó Meszena ucca 18. Értelkezni Jókai ucca 24. szám. 2578

Kiadó
Halápon 16 hold föld Pálfi-féle kaszálóból felébe is. Darabos ucca 31. szám. 2373

Öndöd.
Fáy dűlő 3 hold föld borbé kiadó. Értelkezhetni Tekei ucca 72. szám. 2384

Takaréktűzhely
egyszerű és díszes készlet kapható. Javítását vállalom. — Széchenyi ucca 6. szám lakatosmester. 2386

Butorozott
elegáns szoba legszébb helyen 1—2 személynek kiadó. Széchenyi kert. Huszár ucca 13. szám. 2220

Kétszer
mosott kovacsészén házasságitva 720 fillér, kapható Kovács Gyula fa. és szenttelepén Karoly Ferenc József út 18-B. Telefon 4-64 196

Gazdasszonyi
állást helyben vagy bejáró főzést vállalom. Percses ucca 21. aittó 2. 2292

Bőrlévelem!
Ha szép és álmom gvap-ot fonalakot olcsón — akarnak vásárolni, szivességek eltáradni Széchenyi ucca 1. szám. 198

Háiduszoboszlón
23000 lakosu városban hol csak két pék van, teljesen új két pékember lakással, üzletelviség kiadó. Értelkezni uccanott. Rákóczi út 5. szám alatt. 2252

Tengeri
morzsolást motoros gépre utánvosan vállal Pálfi Gyula. Klapka u. 14. szám. 2296

KERESLET

Kifutó fiu
fűszerüzletbe bentékezéssel azonnal felvétetik. Burgondia ucca 14. szám. 2309

Veszek, eladok.
zálogcédulákat, butorokat, szőnyeget, — bngszereket, kerékpárokat, varrógépet. Széchenyi ucca nyolc szám Szentpéteri. 209

4—5 ezer
pengő kölcsön veszek, ingatlan fedezetre. — Megállapodás szerint. Ajánlatot a kiadóba kérek „Teljes garancia” jeligére. 2363

Haszonbérletet
keresek 100—200 holdig Balázs bank Piac ucca 89. szám. 2318

Lakást
a központban 5 vagy 6 szobásat keresek. Cim a kiadóban. 2370

SIRKÖVEK

minden kivételben olcsón részletfizetéssel beszerezhető Hunyadi ucca 14

Butorozott
szobába kvártélyos felvétetik azonnalra. Tő-csokert. Aczél ucca 3-a. és 3-b. 2326

Német leány
gyermek mellé éves jó bizonyítvánnyal, ki a mellett a háztartásban is segít állást keres. Cim a kiadóhivatalban 2103

Uj buzát
veszek. Nagyobb előleget adok. Révi. Termévkereskedés. Nyugati ucca 2. szám. 2179

Tanuló
14—16 éves ruhatisztító gőzmosó iparra fel-vesz Wachta, Simonffy ucca 55. 2371

Háromszobás
lakást keresek központon — használt jég szekrényt megveszek. Emerichné. Aranv János u. 16. 2361

Ócska
cserepet veszek. Boruzs csiván. Rakovszky ucca 21. 2353

Tisztviselő
vagy tisztviselőt önálló magvsnémet tevelőző, gyors- és gépíró keresünk. Ajánlatokat „Részvényvárság” jeligére a kiadóba kérünk. 2351

Tisztességes
iparos megfelelő óvodékkal iródszolgá. — pénzbeszedői vagy más bizalmi állást keres. Cim a kiadóban. 2288

Szőnyegek
leányok felvételnek — Csapó ucca 56. szám alatt. Szőnyegüzem. 2304

ELADÁS

Eladó
házhely Mester uccai sorompónál. Értelkezhetni Gazdák Bankja. Kossuth ucca. 2401

Kutszivattvu
clesón eladó. Cim Csonka ucca 14. sz. 2326

Koresmárosoknak
tizenöt hektó üllőit bor kisebb tételekben is eladó. Délután 9—12. délután 3—5. Telefon 16—69. 2400

3000 cserén
eladó. Értelkezni Porozslai út 8. sz. alatt. 2307

Kishegyesi út
36 számú ház eladó. 2 szoba, konvha, speiz & villanyvilágítással — 1100 kvadrát földdel. 2172

Eladó
Barna ucca 13. számú ház. 2088

PAP-LAN

itt. amában készül a legmodernebb paplanok, hozott vagy dug raktáramban választott anyagból. Kész paplanok legolcsóbban rötös-rövidáru üzletben szerezhető be. — Üzlet: Sas ucca 4. sz. Varroda: Kossuth ucca 11. szám. 2334

Szoba.
konvha butor olcsón eladó. Eötvös ucca 10. sz. aittó 1. sz. Értelkezni 12 óráttól 4 óráig. 2192

Ház
Székely ucca 18. eladó nemom kettőezer ötszáz pengőért és már üresen van szoba. konvhas lakás nagy udvarral, siessen letenni a foglalót Paesirta u. 29. 2258

Eladó
trafiküzlet. Haiduházó, fúccan a város legforgalmasabb részén trafiküzlet berendezéssel és modern lakással a jog lemondása mellett azonnali beköltözéssel és átadással övök áron eladó. — Horthy Miklós ucca 25. 2259

Eladó
a Látóképnél, a Beros tanyáitán egy kázi buszszalma. — Értelkezni Autó ucca 43. sz. vagy kint a tanván. 2264

Eladó
30 évig adómentes új ház Kerekes telepen — Géza u. 40. sz. Értelkezni Rudolf ucca 22. szám. 2284

Eladó ház
Kerekes telepen. Rudolf ucca 42. szám. 2 szoba. konvha, üvegezett veranda és mellékkelviségek, termő szőlő és gyümölcsösselel. Uccanott egy 300 négyszögletes ház hely. 2344

Szivattvuskut
korékhajtással és esivel eladó Kardosnál — Miklós ucca 19. 2333

Egy
szép nagy asztalispór olcsón eladó. Honvéde-temető ucca 27. 2339

Köntöskert.
Téhhőtóm ucca 27. szám szőlő, gyümölcsösselel eladó. 2333

Eladó
egy 8-as máv. magánjáró cséplőgarnitúra — kifogástalan állapotban teljes felszereléssel. A múlt évben lett nyomatva. Debrecen. István út 7. sz. Polgár János. 2331

Eladó
50 hold feketé. 33 hold kaszáló föld. Timár u. 19. szám. 2329

Eladó
2 16. 2 igazszekér. 4 lórávaló szerszám. Sámsoni út 1. sz. 2380

Jénszekrény
alig használt. henteseknek alkalmas. eladó. Létav ut 1-d. 2346

2525252

Hibás márnés
gyvítókat tökéletesen javit, újra delejez teljes garancia mellett — Földvári Debreceni I-ső Elektrotechnikai gyára Széchenyi ucca 55. sz. Tanuló gvakornok felvétetik. 2525252

Eladó
telepen olcsón családir ház óriási telekkel. Értelkezhetni Eötvös ucca 50. szám. 2328

Sajáttermésű
faiborok. ó-törkölyvonalba nagyban, bor és lécetecet literenként is eladó. Szoboszlói ut 11-a. 2344

Eladó
szép családi ház egydomeccsössel utánvosan Bauer telepen. Honti u 24-b. 2319

Eladó
országos méhesládok. Kerekes telepen. Géza ucca 24. 2347

Eladó
kerítésoszlopokat kúccsalátnak, kapufélek való akácfák tetszőszo-rint mérethben. Böször mérvéi ut 48. 194

Eladó
vagy kiadó szőlő, 1000 négyszögölel, egy szobás lakással. Hatvan uccán a vasút mellett. Móri-ec ucca 4. szám. 2090

Gyümölcsfák
kaphatók az 1. sz. gazdasági népiszkolnánál — Mikönyési út 10. 2302

Tíz méter
fosszu, négy méter széles betoncséplőtelítés — deszkacéplőtelítés összes anyaga olcsóért megvethető. Homok ucca 143. szám. 2392

Üzleti
múldok. Állványok eladók. Redőnyös aittókat veszünk. Kulesár. Kál-virtör üzlete. 2300

Cséplőgarnitúra
4 Hp. benzintomotor 620 szeges cséplővel. Késes ucca 88. 2381

Eladó
egy szép hangu harmonium. Szent Anna 38. Délután 2 óráttól. 2399

Házhely
eladó a Hadházi úton. háromszáz négyszögöl közel a villamos megállóhoz. Értelkezhetni Hadházi út. Dicsőf u. 15. szám. 2315

Szántómotor
negyvenlőrös, hibánél küll motorral. Hatos cséplőgarnitúra. kazán. Gazdasági Máv cséplővel, kedvező feltételek mellett eladó. Polgár. Beldogfalva ucca 14. sz. Debrecen. 2314

Eladó
szép festett egy szoba-butor darabonként is utánvosan árért. Háió ucca 20. szám. negvedik aittó. 2348

Kiqvyó ucca
22. számú ház eladó. Értelkezni lehet Csilla-ec ucca 38. 2349